

PerinnePorina

2/2019

Helkanuorten liitto ry.

Urheilutie 6

41340 LAUKAA

www.helkanuortenliitto.fi

Sähköposti:

toimisto@helkanuortenliitto.fi

Helkanuoret twitterissä, instassa ja fb:ssä: #helkanuoret

Helkanuorten liiton hallitus

Puheenjohtaja

Riitta Varpuharju, Laukaan ja Hankasalmen Helkanuoret

puh. 044-2818186, riitta.helkanuori@gmail.com

Varapuheenjohtaja

Kirsi Haverinen, Kuhmon Helkanuoret

kirsi.haverinen@kuhmo.net

Sihteeri

Seija Tiihonen, Laukaan Helkanuoret

puh. 040-7246189, seija.tiihonen@tieto.com

Rahastonhoitaja

Kaisa Räsänen, Tampereen Helkanuoret

kaisak.rasanen@gmail.com

Jäsenet:

Riikka Asikainen, Pohjois-Savon Helekat

Riikka.t.asikainen@gmail.com

Kirsti Laurila, Porin Helkat

Kirsti.laurila@winnova.fi

Anu Miettinen, Imatran helkanuoret

Anu.miettinen@pp6.inet.fi

Tessa Pääkkönen, Laukaan helkanuoret

tessapaakkonen@gmail.com

Tuula Virtaranta-Levo, Porin Helkat

tuulavirtarantalevo@gmail.com

Kannen kuva : Seija Tiihonen

Perinneporina

2/2019

34. julkaisuvuosi

Painopaikka :

Kirjapaino Kari, Jyväskylä

Perinneporina 2/2019 • 3

Puheenjohtajalta

Minä opin kesäleirillä tekemään lautanauhaa. Suomesta on löydetty lautanauhaa, joka on tehty 500-luvulla. On tosi huimaa kuvitella, että jo silloin on tahdottu koristaa vaatteita. Varmasti sitä tekemistä oli muutakin, kun kaikki tehtiin alusta alkaen itse!

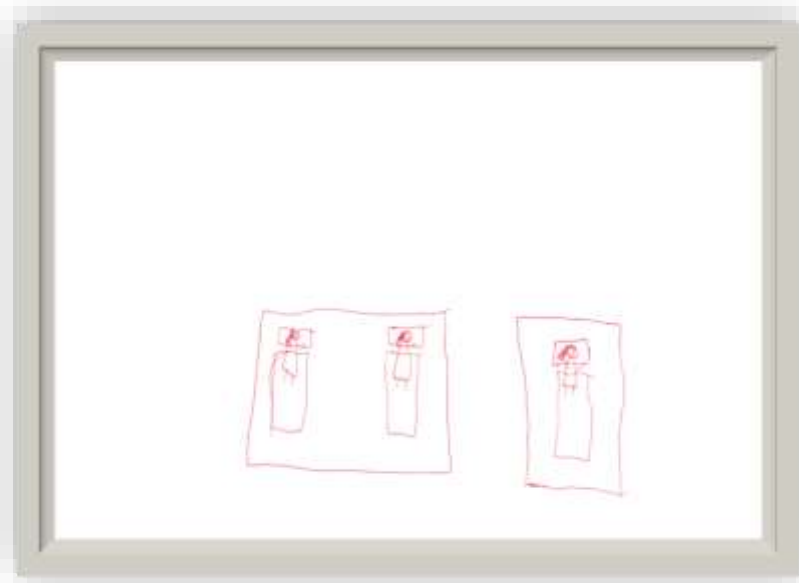
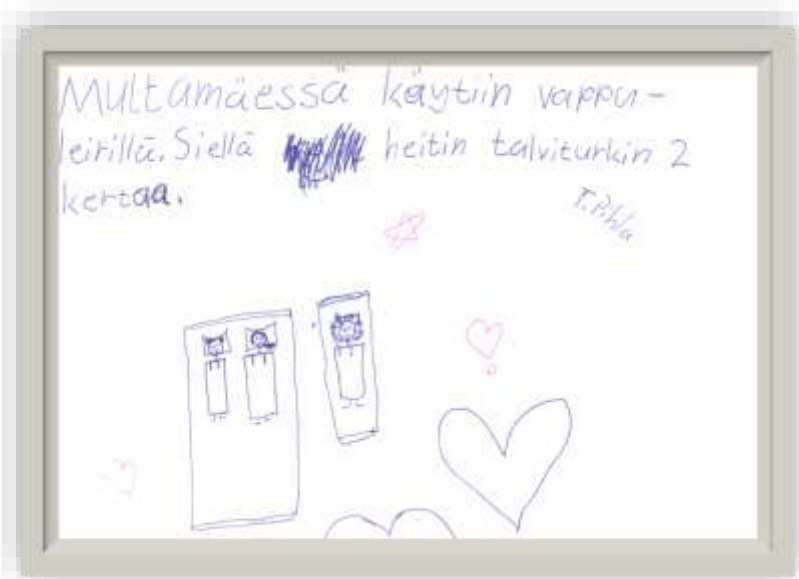
Helkanuorien tarkoitus on tutustuttaa kerholaisia ja yleisöä suomalaiseen kansanperinteeseen. Perinteemme ovat satoja ja tuhansia vuosia vanhoja. Omat kymmenet elovuodet tuntuvat niiden rinnalla lyhyiltä. Helkanuori onkin minkäikäinen tahansa harrastaja, historiamme edessä olemme aina nuoria. Leireillämme ja koulutuksissamme on ajatus antaa iloa ja virikettä jokaiselle tulijalle, jokaiselle helkanuorelle. Siksi minäkin pääsin lautanauhaa kokeilemaan.

On hieno tunne pukea kansallispuku päälle, sitoa nauhat ja asetella poimut oikein. Silloin voi tuntea liittyvänsä historialliseen ketjuun, jossa kaikki puvun kantajat ovat osanneet arvostaa kauneutta, perinnettä ja käsityön merkitystä. Suosittelen lämpimästi kantamaan puvun osia myös arkena osana arkipukeutumista #tuunaamunperinne –hengessä. #PidäPerinteet pukemalla punapaulat oikein ja etiketin mukaan, kun tilanne niin vaatii. Ja kokeile sitä lautanauhaa: Minä ainakin opin uutta arvostusta jokaista nauhantekijää kohtaan!

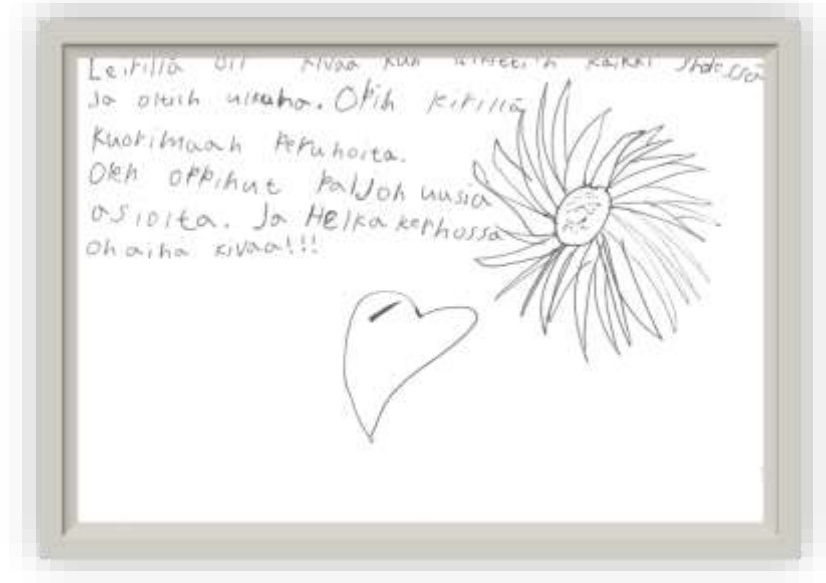
Riitta

Perinneporina 2/2019 • 4

Laukaan helkanuoret

Multamäessä

Terveiset Porin Helkoilta

Kevät sää lämmittää luonnon kaiken herättää.

Katsokaa sulaa maa, puut jo silmut saa.

Lintusten nyt laulu soi, niityt kaikki vihannoi.

Kevät sää lämmittää luonnon herättää.

Kevätkauden aikana olemme Porin Helkoissa touhunneet monenmoista: Tehneet tupsuja ja ystävyyden nauhoja, sekä ommelleet vohveliliinaa.

Askarteluna olemme tehneet pääsiäispupuja ja maalanneet pääsiäismunia sekä taittelutöinä olemme tehneet kelkat.

Leikkeinä on ollut piilosilla, hurahura häitä, toffeeta, lännen nopeinta ym.

Oman Satakunta räppi lorun olemme myös laatineet ja esittäneet sen Satakunnan Vapautumisen Vuosijuhlassa 14.4.2019.

Muita esiintymisiä on ollut Porin uuden Kirjastoauton Ursulan nimiäisjuhla 8.2.2019, jossa esitimme omat kirjoittamamme tarinamme.

11.1.2019 saimme myös kutsun Satakunnan Kokoomuksen 100 v. juhlien lippukulkueeksi, jossa Tuula kantoi Satakunnan maakuntalippua ja airuena toimivat Hertta ja Helmi.

Kevätkauden lopettajaiset 8.5.2019 pidimme Porin keskustan uimahallissa, uiden ja sen jälkeen nauttien Anne`s cafeen tarjoiluna: popcornia, mehua, hampurilaista ja jäätelöannoksen.

Kiitos Porin Helkat ry:lle, joka kustansi ks. tilaisuuden!

Iloiset terveiset, Porin Helkatytöt ja Tuula

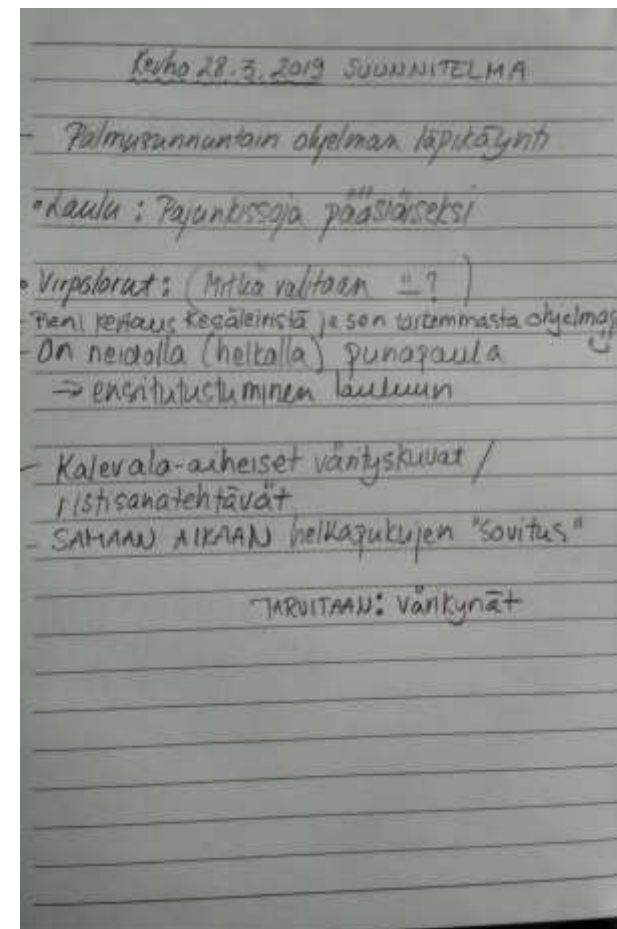
Terveiset Kuhmosta

Kuvanottaja Kirsi Haverinen.

Kuhmon helkakerholaiset ovat perinteisesti käyneet Palmusunnuntaina virpomassa. Tänä vuonna kävimme Hyvinvointi Sammassa. Saimme esiintyä talon asukkaille ja henkilökunnalle ja niinpä virpotsat saivat uuden kodin.

Mitpä kerhossa tehdään?

Kuva ja ohjelma : Tuija Nieminen

Kuhmon helkanuoret löytyvät myös sähköisesti:

<https://kuhmonhelkanuoret.yhdistysavain.fi/>

<https://www.facebook.com/Kuhmon-Helkanuoret-1572378443058641/>

Kesäleiri 2019

Perinneporina 2/2019 • 11

Perinneporina 2/2019 • 12

Kansallispu kuvisa

Nyt silmät ja älynystyrät tarkkana! Osaatko vastata näihin kansallispukuun liittyviin kysymyksiin? Oikeat vastaukset löydät seuraavan sivun alareunasta.

1. Erittäin hienon raidallisen kankaan nimi on
  - a. hotkettu
  - b. kalminkki
  - c. coolsupi
2. Mikä näistä on feresin kanssa pidettävä ortodoksivaimon päähine?
  - a. sorokka
  - b. varis
  - c. pääskynen
  - d. harakka
3. Kansallispuvun kanssa usein pidettävä päähine on
  - a. tykkimyssy
  - b. pyssymyssy
  - c. ritsalakki
4. Valkea, pellavapalttinainen naisen päähine on
  - a. tena
  - b. tanu
  - c. tina
5. Kansallispuvun vyötäisille sidotaan usein pieniä tavaroita varten
  - a. tuska
  - b. kasku
  - c. tasku

Perinneperina 2/2019 • 13

6. Kärjestä hiukan suipot, nahkaiset kengät ovat
  - a. supikkaat
  - b. ketukkaat
  - c. siilikkäät
7. Kun värjätyt langat muodostavat kankaaseen liekkimäisen kuvion, sitä sanotaan
  - a. fleimiksi
  - b. lieskaksi
  - c. flammuksi
8. Kansallispuvun alle voidaan pukea
  - a. hankkipaita
  - b. yliset
  - c. aliset
9. Miehen kansallispuvun vyönä voi olla
  - a. kelavyö
  - b. telavyö
  - c. helavyö
10. Nauhamainen tytön päähine on
  - a. räppäri
  - b. säppäli
  - c. täppäri

1 B, 2 A ja D, 3 A, 4 B, 5 C, 6 A, 7 C, 8 A B C, 9 C, 10 B

Perinneperina 2/2019 • 14

Tarina kadonneesta Saunatontusta

Olipa kerran Savusauna-Tonttu, joka asusteli Yyterin mummolan savusaunassa.

Eräänä päivänä lapset huomasivat, että Savusauna-Tontun lakki roikkui naulassa, mutta mihin kadonnut itse Tonttu?

Lapset huutelivat Tontun perään ja yrittivät etsiä Tontun nokisia jälkiä.

Sitten lapset keksivätkin syyn asiaan, sillä Pappa ei ollut lämmittänyt savusaunaan pitkään aikaa.

Niinpä lapset menivät pyytämään Papalta, että hän lämmittäisi savusaunan mahdollisimman pian, jotta Savusauna-Tonttu voisi palata taas kotiinsa.

Pappa lupasi lämmittää savusaunan leppähaloilla seuraavana viikonloppuna ja aloittaa lämmityksen jo aamulla varhain, jotta illalla päästään nauttimaan savusaunan pehmoisista löylyistä koko suvun sekä Tontun kanssa.

Nuppu, Porin helkat

Perinneporina 2/2019 • 15

Turkuun ensi kesänä?

Mikä saa kuusikymppiset isoäidit liittymään helkatoimintaan? Helkaliiton kesäleirillä Jyväskylässä nähtiin keskenään iloisesti rupattelevat anoppikaverukset Leena ja Lea. ”Olin mukana viime vuonna Porin helkaleirillä”, Lea kertoo ja jatkaa: ”Leiristä tuli mukavaa vaihtelua elämään.” Leena-mummu ja Lea-mummi ovat tulleet toimintaan lastenlasten pyynnöstä. Ensin oli mukana toinen isovanhemmista, muutamaa vuotta myöhemmin toinen, ja Jyväskylän helkaleirillä 2019 olivat mukana molemmat mummit.

Anopit kertovat yllättyneensä leiriohjelman monipuolisuudesta; tekemistä on löytynyt lapsille ja aikuisille. ”Porissa ja Jyväskylässä olemme käyneet kiertoajeluilla ja niillä on saanut tietoa kaupungeista. Myös esitelmät ovat sopineet lapsille”, Lea ihastelee. ”Ikäeroa ei huomaa lasten ja aikuisten välillä, kaikki ovat sopeutuneet joukkoon niin hyvin. Täällä on mukana innostuneita ja osallistuvia ohjaajia”, Leena jatkaa.

”On valtava rikkaus, että helkatoiminnassa on mukana kaikenikäisiä, ei vain lapsia. Näin perinnettä pitääkin jatkaa eteenpäin, että tehdään yhdessä! Näin perinteet säilyvät, kun aikuiset ovat mukana lasten kanssa tehtävässä työssä”, Leena innostuu. ”Perustakaa helkaryhmiä!”, anopit vetoavat. ”Tai tulkaa mukaan helkaleirille muuten vaan.”

Riitta

Tul evat tapahtumat:

Kevään 2020 vuosikokous / koulutus Porissa 18.-19.4.2020

Kesän 2020 kesäleiri Turussa 4.-7.6.2020

Perinneporina 2/2019 • 16

Perinneporinan 1/2020 deadline 15.12.2019